

Către: Autoritatea de Management a Programului Operațional Regional 2014 – 2020
Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației
Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării

Referitor la apelul de proiecte „Dezvoltarea unui model conceptual inovativ (Proof-of-Concept)” din cadrul Programului Operațional Regional 2014 – 2020, Axa prioritară 1, Prioritatea de investiții 1.1., Obiectiv Specific 1.2

Având în vedere că Autoritatea de Management POR a publicat ghidul final în cadrul apelului menționat, document care conține o abordare a procesului de evaluare complet modificat față de varianta supusă consultării încă din 2020, **solicităm realizarea următoarelor modificări la documentele publicate**, astfel încât apelul să sprijine într-adevăr *„maximizarea valorii cercetării într-unul dintre sectoarele de specializare inteligentă pentru a verifica potențialul de inovare, de comercializare și valorificare economică și socială al unui concept dezvoltat de o întreprindere”*, așa cum precizează ghidul:

1. **Eliminarea principiului de evaluare „primul venit, primul servit” și eliminarea sintagmei „acest apel de proiecte este de tip non-competitiv” deoarece:**
 - i. Acest principiu dezavantajează în mod clar o competiție în care primează calitatea proiectelor propuse. Potrivit prevederilor ghidului publicat *„proiectele care nu se încadrează în 120% din alocare pot fi incluse în lista de rezerva, fără demararea/parcurea etapelor procesului de evaluare și selecție”*. Având în vedere alocarea financiară extrem de limitată în cadrul acestui apel (care permite finanțarea a maximum 6-7 proiecte în regiunile mai puțin dezvoltate și 12-13 proiecte în regiunea mai dezvoltată), un astfel de criteriu, coroborat cu complexitatea cererii de finanțare, va împiedica companiile cu adevărat valoroase să participe în competiție.
 - ii. Solicităm acest lucru și având în vedere posibilitatea existenței unor sincope în aplicația informatică, care vor încetini procesul de depunere pentru unii aplicanți, așa cum s-a întâmplat în cadrul ultimelor apeluri pe principiul „primul venit, primul servit” (vezi capital de lucru Agri-food), împiedicând astfel un proces transparent și egal pentru toți solicitanții.
 - iii. Conform prevederilor Ghidului Solicitantului – Condiții Generale pentru accesarea fondurilor POR 2014-2020, *„evaluarea și selecția proiectelor se realizează preponderent într-un sistem competitiv”*. Conform [AM POR](#), un apel POR 2014-2020 este **non-competitiv** atunci când *„proiectele depuse sunt finanțate în ordinea depunerii în cadrul apelului **dacă obțin**, în urma etapei de evaluare tehnică și financiară, **punctajul minim** pentru a fi acceptate la finanțare, în limita fondurilor alocate apelului de proiecte” și un apel este competitiv*. Ori însăși apelul analizat precizează că *„Cererile de finanțare depuse în perioada menționată vor parcurge etapele de verificare a conformității administrative și eligibilității și evaluare tehnică și financiară, urmând a fi contractate cele care au obținut cel puțin 70 de puncte (pragul de calitate) și care se încadrează în alocarea financiară disponibilă pentru acest apel, în ordinea descrescătoare a punctajelor obținute.”* – ierarhizarea proiectelor este specifică apelurilor competitive. Menționăm, de asemenea, că la pagina 39 a ghidului se menționează că *„Prezenta secțiune se completează cu prevederile Ghidului general, din secțiunea 8, cu privire la tipul de apel competitiv”*.
2. **Eliminarea depunctării în cazul solicitării de clarificări** din partea experților evaluatori tehnici. Ghidul solicitantului menționează că *„experții evaluatori (...) pot solicita o singură clarificare privind cererea de finanțare, cu depunctarea corespunzătoare la criteriile care au necesitat clarificări”*. Considerăm această abordare nefirească, mai ales în contextul unui apel care vizează dezvoltarea unor produse inovatoare. În special în cadrul unor astfel de proiecte pot apărea situații care să necesite clarificări tehnice pentru un evaluator (ex: tehnologii înalte, anumite certificări ale echipei, viziunea privind dezvoltarea proiectului etc.). Care este valoarea adăugată adusă procesului de evaluare de această abordare dacă evaluatorul primește clarificările cerute, dar depunctarea este oricum realizată? În cadrul competițiilor europene care finanțează produse tehnologice (vezi European Innovation Council Accelerator), etapa de interviuri în care inițiatorilor

proiectelor le sunt adresate întrebări suplimentare sprijină în fapt realizarea unor evaluări superioare calitativ față de cele în care nu există un dialog între autoritatea finanțatoare și solicitant.

3. **Adaptarea duratei de implementare a proiectelor față de cea inițială de 24 de luni.** În multiple documente aferente apelului (Planul de afaceri, Grila de evaluare) se menționează o durată de implementare a proiectelor de maximum „24 de luni”, în contextul în care Ghidul solicitantului menționează că „*Perioada de realizare a activităților proiectului după semnarea contractului de finanțare nu depășește data de 31.12.2023*”. Având în vedere că nu mai există 24 de luni până în decembrie 2023, vă rugăm să aveți în vedere asumarea unor termene clare pentru implementarea acestor proiecte, astfel încât planificarea acestora să fie realizată adecvat. Menționăm că în cadrul proiectelor care vizează inovarea, time-frameul în care acestea se implementează este crucial pentru rezultate care să depășească state-of-the-art al domeniului.
4. **Clarificarea intervalelor pentru care se solicită informații privind istoricul companiilor.** La acest moment, documentele aferente ghidului solicitantului fac referire la intervale confuze pentru prezentarea documentelor:
 - i. Criteriul 4.4. din Grila de evaluare: *Dovadă că în ultimii 3 ani (2020, 2019, 2018) întreprinderea a fost implicată în alte activități de inovare de următoarele tipuri:*
 - ii. Criteriul 4.5 din Grila de evaluare: *Dovada ca în ultimii 3 ani (2022, 2021, 2020) compania a aplicat pentru:*
5. **Clarificarea înțelegerii noțiunii de „proiect” în cadrul criteriului 4.5:** „*pentru 1 proiect obtine 3 puncte, pentru 2 proiecte obtine 5 puncte , pentru 3 proiecte obține 7 puncte, pentru 4 proiecte obtine 9 puncte, pentru 5 sau mai multe proiecte din care cel puțin unul este finanțat prin mecanismele enunțate la pct. (ix) primește 10 puncte.*” Menționăm că în general un proiect de cercetare se realizează prin mai multe din primele 8 activități de inovare menționate de acest criteriu: un proiect inovator poate presupune în același timp cercetare și dezvoltare internă (i) și cercetare și dezvoltare externă (ii) și achiziționarea de echipamente (iii) și achiziționarea de IP (iv) și poate fi finanțat prin unul dintre programele menționate de dvs. la (ix) – nu este clar la acest moment dacă un astfel de proiect conform criteriului dvs va fi punctat cu 3 puncte (pentru că e un singur proiect) sau cu 10 puncte (pentru că vizează 5 dintre activitățile de inovare descrise prin criteriu).

De asemenea, vă rugăm să ne precizați care sunt cerințele pe care experții evaluatori le îndeplinesc și dacă evaluarea va fi realizată de „evaluatori independenți puși la dispoziție de către Comisia Europeană”(cf. adresa nr. 122416/12.10.2021). În cazul în care evaluarea nu va fi realizată de „evaluatori independenți puși la dispoziție de către Comisia Europeană” vă rugăm să ne precizați ce tip de experți vor fi utilizați în procesul de evaluare.

Pentru a asigura transparența și pentru ca beneficiarii să poată pregăti cererile de finanțare din timp, vă rugăm să publicați instrucțiunile de completare a cererii de finanțare – format MySMIS.

Vă stăm la dispoziție pentru orice informații suplimentare considerați că sunt necesare și vă asigurăm de întreaga noastră disponibilitate pentru a dezvolta linii de finanțare care să ofere un sprijin real mediului de afaceri.

Raluca Prelucă

Partener & Consultant Senior fonduri-structurale.ro

Dragoș Jaliu

CEO & Consultant Senior fonduri-structurale.ro